

U KWĪSA KWĀKIBILI

KWA NTWA

 Tata gwitu Gwakumwanya, bo uswe tukwisa kwa Ugwe ikilo iki, mu Ngamu inganigwa yila iya Ntwa Yeso, uswe tuli basangalufu fiyo bo uswe tukusegeléla amasiku amíkemo aga, tumenye ukuti aka kakwimilíla akabalilo akakulumba pa kĭsu. Ikyēne ko kabalilo káko lila ilyíkutisye-lósa i Likemo lyāténdekigwe, ukuti abōnàngi abayōnge abapelakisa babagĭle ukuténdekigwa ukuya bābùke nu kuyanalo u lusūbilo ulu lúlo uswe tulinalo nkati mu fipāmbàga fyĭtu ikilo iki, ukuti ilisiku limo Umwēne isa kwisaga kangĭ. Kangĭ ikilo iki, bo ngusegeléla ikigemo iki, ukwisa ukukinda mu kifigo, nukupilika ulwimbo lwaiyolo ulu, “Uswe twĭsa kuya nu ndūngu ugwapamwanya ugwakwĭsila-ku-kāya, ifyĭnja ifyākĭpānda amaelifu malōngo,” kikutwāla ukugomokesya ifikūmbusyo fya fyĭnja fĭngĭ ifi-fikĭndilēpo akabalilo káko uswe twālyāgēne kuno mu kipānga bo lukāli lukānda uluyĭgo ulukulumba ulwākĭsu-kyōsa. Kangĭ, Tāta Kyala, uswe itolo tukwikyēla amĭnogōna gala.

² Kangĭ mukuboneka kanunu mu moyo gwitu ukuti uswe tukugomokela kangĭ ikilo iki ukwanda kimo mwa sasanio syaiyolo kūko abōnàngi bikukōlèla pānja kuli i kisa, kangĭ kūko ungomokelanyuma ikuténdeka ifĭndu kanunu na Kyala kāngĭ. Kangĭ u Mbepo Mwikemo yo Mundu unkulumba mu lukomano, Yūyo ikwēga ubukolelèlo nu kulagila, kangĭ ikutwāla uswe u Nkati gwa Būmi ukwisila mu Lisyu. Kangĭ uswe tukusuma ukuti Umwene ikubumbulusyaga uswe ikilo ukufuma ku lusasanio ulu, ukubumbulusya ababine na bapina, ukukēmēsya u mwĭtiki aligwēsa, nu kwēga u lwĭmiko ukufuma mu inyĭyūlo isi sĭsyo uswe tubĭkile pānja. Kabuno, Tāta Kyala, ikyene kyo itolo ku luyĭndiko nu lwĭmiko lwa Ngamu Yāke ukuti uswe tukusuma ikyēne. Amenĭ.

³ Iki kyo kufwānikĭsya ulufĭngo ulu une nātēndĭke ifyĭnja kalongo-na-kimo ifi fikĭndilēpo. Akabalilo katali kakusyungutila ku kyene, loli ukugomokela ku kipanga ku lusasanio. Kangĭ, lilino, uswe tumenye ukuti akapānga kĭtu akanini ko katumukilwe mu fwāsi kuli ulusasanio, lōli uswe twĭsa kwilūndika nkati muno, kangĭ ikinunu ukukinda-fyosa iki uswe tubagĭle, ku kilo inandi isi sikwĭsāga, ku lwĭmiko lwa Kyala.

⁴ Kangĭ une nkiganĭle ukuya nu lukomano nkipānga. Amabuyo amĭngĭ, uswe tukuyanasyo isyēne mu mastedium, kangĭ mu malubĭngilo, kangĭ mu bukinilo, loli kilipo

ikindukimo ikikindane akabalilo kako ugwe uli nalo ulwēne nkipanga. Kukuboneka ukuya ukwēne ko kunogako, bulilanisi bwakifukiko akabalilo kâko ugwe uli nkipānga. Panja mu mbukinilo mula, mabuyo gankīsu, uswe tukupalisya panongwa ya lusako ulwa kuya panja pala, lōli icyēne kikuboneka ngati ukuti ugwe kwāga ukukamandigwa, ngati amaka ga misyētāno, ukuti ugwe kufimbilisigwa ukubongotola ukukīnda bo ulusasanio lukānda ukwādamo siku. Kangi polelo akabalilo kako ugwe kwisa nkipanga, icyene kyo buyo kuko Kyala ikwitugasya, icyene kyo kwisa ku nyumba Yake ukuya nu lukomano.

⁵ Kangi lilino uswe tuhobwike ikilo iki ukukēta fingi fya fisyo ifyaiyolo ifi une nāketile ifyinja ifi fikindilepo mu bumalikisyo bwa butumīgwe bwāngu apa pa kipānga. Ngukēta Nkundwe Graham nkati, kangi Nkundwe Curtis, kangi Kalumbu Angie, kangi Kalumbu Gertie apa, kangi Nkundwe Cox na Kalumbu Cox, kangi, o, mwe, bingi ba umwe, Kalumbu Spencer na Nkundwe Spencer, kangi mwesa ba umwe muno. Uswe tuli bahobofu fiyo. Māma, na Nka. Slaughter, kangi nkundwe ukukilania apa, itolo ifibugutila ifikulumba ifya umwe, pōpe. Balinga aba bali muno ukufuma akabalilo aka uswe twalyāndīle kunyuma, une ngusanusya akabalilo kâko une nālekile mu luyigo ukubūka pānja? Unko uswe tukēte amaboko ginu. Mōsa ukukilania i kipanga ikilo iki, itolo kēta amaboko. Ikyo kyo kinunu fiyo.

⁶ Lilino uswe tuli. . . tumenye isasanio sila sikwīsa nu Mbepo Mwikemo. Umwēne yo Yuyo Uyu ikutwāla ulusasanio. Kangi uswe tukabagila ukubōmba icyēne twībēne, uswe tubagile itolo ukutēndēka ukwīyūla kula; kangi Kyala ikufimbilisigwa ukusaya ukwīyūla kula, kangi uswe tukusūbila Umwēne isakubōmba.

⁷ Une nāmbulaga unkasi gwangu pa nsebwe ukusuluka. . . Une ngāli nu lusako nukulya ifyakulya ikilo iki. Ikyēne kyo kwīkolania fiyo. Iyēne yāli sala ya bubili mmayolo pamusi bo ngāli une ngafwāla ni syāti mma, ukufuma pa kabalilo une ndinkusumuka mmayolo ulubunju. Ikyo kyo kiyabo kya telefoni. Kangi icyēne kyo itolo pa sala ya bubili akabalilo kâko une nāli ni kyālululu kuli u Dok. Sam Adair mu Louisville. Kangi akabalilo kako. . . Kangi polelo mingi fiyo amabukukōlelo agāngi, kangi abaiyolo. Yumo ukufuma ku kipatala, alinkuti, “Ena, uswe twāgūlile akabalilo ukufuma pa kabalilo, kangi linga u gehena kō kubibipo akabalilo kako uswe tukufika kula ukukinda iki ubupelakisa ubu bufumila pakuya, ukugūlila.” Kangi itolo ukulalata kangi ingúto ukufuma paliposa, abamia ba balumbilili.

⁸ Kangi, une ngukubula ugwe, uswe tuli nu bumi mu limo mwa masiku amakulumba aga ikisu iki kimēnyemo siku, kamo mwa

tubalilo utukulumba-ukukinda. Kangi une na nsangalwike fiyo ukuketa i njala mu ndumbula sya bandu kuli fingipo fya Kyala.

⁹ Lilino une negile pa ndumbula yangu, ngwiputa ukuti ikyene kili mu bwigane bwa Kyala. Kangi, nakumbukila, balipo abandu bamo bimile kunyuma kula. Une nguswiga... Uswe tuli ni—ni kikota apa, akatapwa akanini, une nguswiga linga mu njila yimo uswe tukabagile ukutendekesya akatapwa akanini kala. Bamo mwa bakikulu... pamo ikindukimo, bimile kunyuma kula, ukuti uswe tubagile lumo... Kuno, nguswiga linga bamo mwa bene kuno pamo ikindukimo, itolo endaga kula nu kufika pa kitapwa pamwanya pa kuno, pamwanya kuno nkyeni. Lumo... Nkundwe Ben, uswe tuli basangalufu ukukubona ugwe nkati, akabalilo kabumalikisyo une nakubwene ugwe une nali mu Lukubo lwa San Fernando, California, imilungu iminandi igi gikindilepo. Kangi kuno galipo amabuyo pamwanya apa linga ugwe kupasya ukwisa pamwanya, umwe—umwe bandu mu nyuma mwe mwimile. Kangi lilino linga ugwe kulonda ukwisa pamwanya, fiki, isaga itolo pamwanya. Apa alipo ikikota ikyakongelapo pamwanya pa kigemo apa, kangi ubuyo bumo ubwakongelapo apa, kangi abene bisakwegigwa pa kigemo. Uswe tukulonda umwe ukuya itolo bikyele mumo umwe mubagile.

¹⁰ Kangi une ndinkumbula unkasi gwangu ukuti une naali nu lufingo nimwene ukuti nu butuli bwa Kyala, Une ndikulondesya ukukolelela ubulumbilili ubu akabalilo katali'mma, ngulonda ukuyoba amaminiti malongo matatu, u Ntwa itikisyeye. Kangi ikyo kisakuyaga kiswigo mu kyene, panongwa yakuti une—une itolo ngabagila ukwandako mbibimbibi fiyo. Kangi, loli une—une itolo ngufimbilisigwa ukugela, kangi panongwa ya... Kangi polelo akabalilo ka kwisa uswe tuli, iki, kilabo nkilo...

Ikilo iki, ikimanyisyo kyangu kyo: *U Kwisa Kwakibili kwa Ntwa.*

¹¹ Kangi kilabo nkilo kyo kilo kya mugonesyo, kangi une ngulonda ukuyoba isya *Mugonesyo* ukufuma ku bwimilo bwa Lwitikano Ulukulu. Kangi uswe tuli... Kilabo nkilo kyo kilo kya mugonesyo kyakwitikisigwa, kabuno ikyene kyo kilo iki u Ntwa gwitu apefyigwe. Kangi ikyene kyo kilo kyitikisigwa ikya mugonesyo. Kangi ukufuma pa ngomano kilabo nkilo, ulukomano lwa bwila lwa bulumbilili, polelo uswe twisakuyaga nu mugonesyo. Kangi aligwesa ikukoleligwa ukwisa na uswe kangi—kangi ukulililana na iki ikindu ikyalwimiko iki kyalekigwe nu Ntwa Yeso kwa uswe.

¹² Kangi polelo ikilo ikikonge, u Ntwa itikisyeye, ukuya kilo kya kukomeligwa, Une ngunyonywa uku—uku ukwega, ukufuma ku buyo—bwimilo ubukindane lumo ukufuma ku iki umwe mwisa kupilikaga pa rediyo, *U Kukomeligwa.*

Kangi polelo pa Mpyagilo nkilo, *U Kubikigwa-mwipumba.*

¹³ Ndungu kulubunju pa sala ya ntāndatu, ububōmbelo bwa kipānda-lisuba. Pa sala ya kalongo, ulosyo, kangi linga silipo isyene ukósigwa. Kangi polelo indumi ya Paasa.

¹⁴ Kangi ikilo kya Ndungu, u Ntwa itikisiyege, uswe tukugūlila i ndumi imbimbapo pa *U Buketi bwa Busyuke*, kangi ulukomano lwa bubumbulusyo. Ingomano syābwila sya bubumbulusyo bomūmo uswe tukuyila nasyo nu lukomano panja mu—mu lukomano lwa bwilabwila, ugu gukwisa u pa Ndungu nkilo. Kangi linga umwe mukakibonāmo siku icyēne, kangi abīninu bakakētāmo siku ubukēti ububoneke bwa Yeso unsyūke, Une ngusubila ukuti Umwēne ikubombaga bo mumo Umwene abombile mu finyin ifi fikindilepo mu ngomano, ikuboneka papapa apa kangi ukubomba ifindu filafila ifi Umwene ābombile akabalilo kako Umwene āli apa pa kisu. Kangi uswe tukugūlila akabalilo kala, u kwisa . . . uko ko kwisa.

¹⁵ Uko ko kotalusya, semaga itolo pamwanya kangi ipelaga gwīmwēne itolo ukuya gwīkyēlile mūmo kibagīle. Kangi une nguswiga linga lumo kilabo nkilo uswe tubagile ukupimba ifikota fimo pabuyobumo. Lumo ukusuluka ku i—ku batēndekānīfwa pamo kubuyobumo kūko uswe tubagile ukwēga fimo ifyākōngelelāpo, lumo ukwēga ukusyūngutila pa mbafu. Uswe tukulōnda aligwēsa ukuya gwākwikyēla mūmo kibagilile ukuyila.

¹⁶ Balinga bangānile u Ntwa na fyōsa ifi fili nkati mwa umwe? Lilino unko uswe itolo tubike ingano syītu kubwa kwa Kristi kangi itolo nu kēta lilino. Uswe tukaya apa kuli fimanyisyo, uswe tuli apa ukuntufya u Ntwa. Kangi uswe tuli itolo apa ukunkōléla aligwēsa gwa kimanyisyo kilikyosa, lāngi, luko, icyēne itolo kitikupāsyā apa, uswe twe itolo tukwisa nkati ukummwīpūta u Ntwa, kangi pisakuyapo sinda gwa sala gwa kwīmba kwa kayīlo-kaiyolo kangi—kangi bo ingomano sikānda. Kangi, lilino, kilabo nkilo une nguyaga pakugela ukwanda itolo bo ulu ikilo iki, katikati, linga kwābagīle, pa sala ya lwele, nu kusātisya pānja itolo na bubwēngo bomūmo uswe tubagile ukuti uswe tubagile ukwisa ukugomokela ikilo ikikōnge.

¹⁷ Kangi, lilino, aligwesa ikwambililīgwa. Kangi, abayāti bitu, umwe mwe mukwāmbililīgwa ukukīndāpo ukwisa muno ku bulīlanisi kangi mbimbibi bo ububōmbelo bumalike, umwe bāndu ba kipānga apa mwe mukwisa kuno, kētēsya ukuti umwe mukuponia ikiboko kya aligwēsa uyu umwe nububagile mubagīle. Itolo yaga . . . Itolo leka imbasa pāsi lilino, kangi itolo yaga na kabalilo akanunu. Kangi ugwe utikumanya iki u Ntwa gwītu abagīle ukubōmba, aka ko kabalilo ka Pāsa kangi uswe tukugūlila itolo ifindu ifikulumba.

¹⁸ Lilino, mu Lisyu ilisayigwa, une ngulonda ukubala itolo i—i linandi, pamo ulukindi pamo ibili, ukufuma mwa Mwikemo Luka, kangi untu gwa 15, ilinandi lya 8:

Pamo yo nkikulu nki ali nu tupatu twa siliva, linga umwene isa kuyōngēsya akayabo kamokene, ati kwāsya i kandulo, nu kupyāgila i nyūmba, nu kulōndēsya palipōsa mpaka umwēne akāgile akēne?

Kangi akabalilo kāko umwēne abōmbile akāgile akēne, umwēne ikukōléla abinake bāke na bapalamani bāke palikimo, ikuyoba, Sangalukaga na une; kabuno une nkāgile akayabo aka une nayōngīsye.

¹⁹ Lilino, ilyo libagile ukuboneka ngati Lisimbo ilikindane fiyo ku Kwisa Kwākibili kwa Kristi, kangi . . .lōli ilyēne lyo kuyoba isya Kwisa Kwakibili kwa Kristi. Kangi ikimanyisyo ikikulumba iki kīkyo uswe tulinakyo apa pankyēni pa uswe lilino kyo kimo mwa fimanyisyo ifyakulōndigwa ukukīnda-fyōsa ifimanyisyo mu Busīmbe Ubwīkēmo bōsa. Kikayapo nakimo ikyakulondigwa fiyo bo u Kwisa kwa Ntwa Yeso. Kabuno linga Umwēne atikwīsa, uswe twāgīgwe ukuya baketi babusyōbi, abītu abafwe aba bali mwipumba bapyūtīgwe, kangi lukayapo nu lusūbīlo na lumolwēne kuli uswe linga Yeso atikwīsa nukuboneka akabalilo kāubili. Kangi mu kalakala . . . u lumuli ulu, mu lumuli lulalula ulwa Kwisa Kwakibili, kwāli kwākulondigwa fiyo, mpaka u ndungu umwīkēmo ugu gūgo uswe lilino tukusegelēla, ukuti Yeso, akabalilo kāko Umwēne āsegelélāga ikyēne ku kabalilo kākwānda mu misyūngūlu gilagila gya Kipīngika, Umwēne āyobīle panini fiyo isya bufwe Bwāke, ukusyīlīgwa, nu busyūke. Umwēne āyobīle fingipo pa Kwisa Kwāke Kwākibili ukukinda mūmo Umwēne ābōmbīle pa bufwe Bwāke, ukusyīlīgwa, nu busyūke. Popāpo mu bwēlu bwa iki, ikyēne kikufimbilisīgwa ukuya kimanyisyo ikinunu fiyo.

²⁰ Mu Lwitikano Ulukūlu, tulipo utubalilo twingi a Masimbo mingipo mu Lwitikano Ulukūlu ukufwana nu Kwisa Kwakibili kwa Kristi ukukinda kwāliko ku Kwisa kwākūnda kwa Kristi. Kilikyōsa ku luko lwa būndu, lilino ukufūma pāpo uluhōmbo lutēdekīgwe, lukutūsya nubusisya pa Kwisa Kwākibili kwa Ntwa.

²¹ Lilino, uswe tulinabo u bwiputiputi ubukīndāne, kangi uswe tuli ni finyonyo ifikindane kangi i fifūndakyaala ifikīndāne, lōli ubwīpūti bwītu bwa Kikristi bwālīgwe nubusisya pa bufwe, ukusyīlīgwa, nu busyūke, kangi u Kwisa Kwakibili kwa Ntwa. O, ilyēne lyo lilālūsyo ilyakulōndīgwa. Kangi bo uswe lilino tukusegelēla, ku gāngu amīnogōno agānalōli-ndūmbula fiyo, uswe tukwitūgāla m'misyūngūlu gilagila gya Kwīsa Kwāke Kwākibili. Kula, ku njila yāngu iyakukētēla ikyēne ukwisila mu bwēlu bwa Lisimbo, lukayapo ulusubilo lumolwene lusyēle pa Kipanga panja pa Kwisa kwakibili kwa Ntwa. I kīsu mu kāke akayīlo kālufuluganiko kyo kifikile mu lōsa kisita kulagililīgwa, ukufuma ku kilikyōsa i kipāngānio ikipelīgwa-nu-mūndu mu kīsu. Banyafyāle bakabagila ukubakolelēla abalāmbikīgwe bābo kangi mma, nabōpe abalagile-babugāsī babagile ukukolelēla

abalāmbikigwe bābo kangi mma, demokalase akabagila ukukolelela abalāmbikigwe kake kangi mma, kangi lukayapo ulusubilo lusyele loli u Kwisa Kwākibili kwa Ntwa Yeso.

²² Kangi akēne ko lilino kamo mwa tubalilo utubībi ukukīnda-tōsa kuli unsitakwītika nu ntulwanōngwa, aka umwēne ākētīlēmō siku, panongwa yakuti akabalilo ka butolwe kasegelile ku kiboko. Kangi akēne ko kabalilo akasayigwa ukukīnda-tōsa kuli u mwītiki, kabuno ubutabulo buli kifuki. Filipo ifibugutula fibili nkīsu ikilo iki, u mwītiki kangi nsitamwitiki. Uyu u Ntwa ikwisa ukwambilila, kangi uyu u Ntwa ikwisa ukuhelula. Ku Bwīsilo Bwāke, isakusaya yumo kangi isakuguna u yūngi, pa kubonekēka Kwāke.

²³ Kangi ukuya ukuti iki kyo kindu kyākulōndigwa bo ikyo, une ngwinogona itolo pankyeni pa . . . pa nkyēni, ndigi, pa lusanano lwitu, ukuti uswe tukēte nuluyīndiko, kangi mu Masimbo, nu kukēta bo kifuki nki ukuti uswe tuli. Linga une ngulōnda ukumanya ko kabalilo kaki akēne kāli, une āngāli ngukēta ku koloko. Linga une nālōndāga ukumanya lyo lisiku liki ilya ndungu ugu uswe twītūgasyāga ngamo, pamo umwesi gwa kyīnja, une nābagīle ukukēta pa kalendala. Kangi linga une ngulōnda ukumanya akabalilo kākusegelēla ka kyakuboneka ikikulumba iki, une nguketa ku Lisyu lya Kyala, Ilyene likubūla akabalilo kako ikylene kili kifuki. Kabuno i Bāngēli lyāyobīle, “Akabalilo kāko ifindu ifi fikwānda ukwisa ukuboneka, fyusya untu gwāko, ubutabulo bwāko bukusegelēla kifuki.” Akabalilo kali ku kiboko.

²⁴ Ikyēne kyāli kindu ikikulumba kwa Yohani, unsetuli, pa Lusūngo gwa Patmos, ukuti akabalilo kako umwene aketege ukukētēla-ngāni kwa Kwisa kwa Ntwa. Akabalilo kāko umwēne ākētīle ifigune ifi fyālītūgēsye pa nsitamwītiki, kangi isayo ifi syālītūgēsye pa mwītiki, umwene alinkulalata, “Pōpe bo ulo, isaga, Ntwa Yeso!” Ikyēne fiyo kyānyenyemwīsye indumbula yāke ukufuma pa fyōsa umwēne ākētīle, umwēne alinkulāta, “Pōpe bo ulo, isaga, Ntwa Yeso!” Kangi akabalilo kāko ingulilo ya kipānga yōsa yāfumile pakukīsanisigwa mu bukētēlo bwāke, kangi umwēne ākētīle kilikyōsa mu bunywāmo, injila ikyēne kisakuboneka, polelo ukukuta, “Isaga, Ntwa Yeso!” Ikyene kibagile ukuya kindu kyalwimiko ukuti u Kwisa kwa Ntwa kukusegelela kifuki pa kiboko.

²⁵ Yeso, akabalilo kako abafundigwa Bake bafikile pa buyo ubu abene baketaga ku kyāmumbili pamo ifindu ifyakipeligwa ifya kisu. Lilino, apa uswe tukulonda ukwima itolo amaminiti manandi. Ikyēne kitikuya ukuti bwīla kiyege kyamumbili iki kīsa kutukwāba uswe ukusōsyāpo mma, utubalilotumo itolo ifindu fyakipeligwa fīsakutukwāba uswe ukutusōsyāpo. Bāmbombo ba Yeso, pamo abafundigwa Bake, basosolāga ku Mwene i tempeli ya kāya, Yerusalemu, i tempeli ingulumba kūko Kyala mu Lwīmiko Lwāke lwa Shekinah ābonike mu Bwīkēmo

bwa bwikèmo. Kangi akabalilo kâko abène bālimbūlile Umwēne isya bununu buki amabwe gābikigwe nkati, mūmo u bufundi ubukulumba bwa Kyala bwabikile ngani ukuti amabwe aga gātumuligwe mmabuyo mingi mu kwisa nu kwisa palikimo. Kangi mu fyinja malongo mana aga kwimika, pakalipo ni kubuna kumokwēne kwa kyākukekèla pamo a kōgo ka nyūndo. Ikyēne kyābikigwe kyābufundi fīyo palikimo. Kangi fikuti Kyala ālisile nkati pamwanya pa Bakerubi kangi ikyēne kyānāngisye pānja u Lwīmiko Lwāke lwa Shekinah, kangi mūmo abène bāli nu lusūbilo ulukulumba mu kipanga ikikulumba iki.

²⁶ Kangi Yeso ababulile abene, “Komma ukukēta ifindu fyosa ifi.” Loli ubwene bwali buyo bwikemo, ubwene bwali buyo ubununu. Ubwēne bwāli buyo, nyumba ya bwitugasyo bwa Ntwa. Loli Yeso alinkuti, “Komma ukufibona ifindu ifi. Une ndinakyo ikindukimo ikyakubabūla umwe ikyo kyo kikulumbāpo ukukīnda iki. Kabuno pikwisa akabalilo,” Umwene alinkuti, “ukuti patisakuyapo ibwe limolyene liseyele pa liline.”

²⁷ Kali bo bununu buki uswe tukugela ukupākisya ubūndu bwitu bwakupalamasigwa, kali bo bukafu buki uswe tukubōmbèla ikipāngānio kyītu, bo bukafu buki uswe tukubōmba nkipānga kuli isyītu—isyītu imbātiko sya kipānga, pakwisa akabalilo pāpo fyōsa ifīndu fila fisa kumalika nu kupyūtigwa mya.

Yeso alinkwanda ukubabula abene kila, kangi abene batile, “Ngimba ikimanyilonki ikya kumalika kwa kisu kyapasi?”

²⁸ Kangi Yeso andaga ukuyoba ku bene, “Akabalilo kakwisaga akabalilo kako patisakuyapo ibwe liseyele pa liline. Umwe mwisakupilika isya mabwite nu tupāngo twa mabwite, ifiswigu, ifisenyenda mmabuyo amakīndāne.”

²⁹ Kangi i lisiku limo, ukukilania mu California, pamwanya mu Oakland, akabalilo kâko ulwēne lwāli lusako lwītu ukuya kula mu lukomano, kangi akēne kāli kabalilo kakwānda ukuti unkasi gwāngu ālīmo siku nkisenyenda. Une nālitūgēsye mu lilūka lya kusēngel’inywili, kangi une . . . i kyūmba kilikuyugānia itolo panini. Kangi i rediyo yilinkufumusya mbibimbibi, “A kasenyenda kālyāndileko.” Balinkuti, “Abene bikulondesya akangi mu maminiti lwele.”

Kangi une ndinkwinogona, “O, bule linga aka ko kâko kabumalikisyo!”

³⁰ Une ndinkuya mwēngo ukufuma mu lilūka lyākusēngel’inywili, ndinkwāgāna nu nkasi gwāngu uyu āgūlilāga pa lukīndi, ndinkwēnda ukwīngila mu lilūka ilinini ilya mikota ukwēgamo tumo utukādi utunini utwafifwāni ukutuma ku baganigwa bitu. Kangi bo uswe twāli pala, kimo mwa kyambutitu ukukīnda-fyōsa, ubwīpilike ubuswīgisye ubu umūndu ābagile ukwīpilikamo siku, ikisu kyosa kilinkwanda

ukusenyenda. Isupa silinkwānda ukugwa ukufuma ku mēsa, amapīpa galinkwānda ukugwa ukufuma ku miyūmba, kangī ukubuka mu lukīndi, ukukwēlāna, a bāndu balinkulalata nu kulila bo ifimatilo filinkugwa ukufuma ku fimato. Kangī imiyūmba iminywāmu ni fyūmba-fya-pamwanya malongo-matatu kangī malongo-mana, gilinkuyuganika palikimo mpaka ilyōsi pamo ulufūmbi ukufuma ku fimyātikilo lulinkubūnka mmwanya ngati bōga ubukulumba. Kangī bāndu balinkwānda ukulalata nu kubopa. Une ndinkuti, “Ulo lo lōbe lwa Kyala Mwenemaka, ikuyoba, ‘Ikisimbe-ni-kiboko pa kibumba.’”

³¹ Yeso alinkuti, “Akabalilo kāko umwe mukupilika isya kasenyenda mmabuyo amakindanekindane.” I kīsu kyāyabanike kīgwiike ukusuluka mu nsebwe-unkulumba kuli injila indali, ukufwāna amafiti mahano, kangī kyābūkile kubutali ukusuluka bamia ba mafiti nkīsu. Ubuyo bumo, unsebwe-unkulumba gōsa gwāgwīlile nkati. Kangī une ndinkwīnogōna bo kila kyālepwiike kīgwiike, une nābagile itolo kifuki ukukēta u lōbe lwa Kyala Mwenemaka, ikuyoba, “Kangī bisakuyapo abakasenyenda mmabuyo amakindanekindane.”

³² Akabalilo kōsa i lisiku lyākīndililāga, abakasenyenda abakīndāne lwēle bāsenyendile a kāya kala. Kangī ifilabu fya bwālwa filinkusyāla figwiike, kangī abakinwēlwa balinkwīsūla mu ngīndi. Kangī abakikulu balinkwenda mu ngīndi, bafwelesinda, kangī na filifyosa ngati nafimo fikabombigwamo siku. Bāndu bapīnyigwe fiyo pakīsu umwīsyūgu mpaka une ngamanya iki ikyēne kisakwēga ukuyugānia i kīsu iki. Abēne itolo bikufwāna ukuya fiya basitakupāsyā. Abēne batikukētēsya mma. Kangī u nyāmbāla yumoywēne ātēndike nu buyobelo, bo une nālimpilike umwēne ni kisige kyāngu kyēne, alinkuti, “Ngimba ugwe gwākētīle iki une nābōmbile? Une nāsenyendile imbūli yāngu. Une ne nyāmbala gwāpamwanya.”

Kangī une ndinkwinogona, “Go mahelu maki!”

³³ Une ngalinogwinepo siku fiyo isya ikyo ukuya mahelu mumo une naabombiile papapa apa nkaya kitu, bo une ngubūka pānja mu nsebwe-unkulumba namayolo mmayolo ku Georgetown, bo ugwe kukilania ifiyabo pānja apa itolo bo ukālī ugwe ukutika unsebwe-unywāmu umpya kwīsa pānja. Pala pālipo ikimanyilo ikikulumba kitupwiike mmwanya pala, kangī ikyēne kyāyobīle, “Umwēne asyūkile, ali nu Būmi.” Kangī ki kimanyilo kilakila ikikōnge, fila fibili pafyēne, kilinkuti, “Kūko buliko ubwālwa bwa Budweiser, buliko u būmi.”

³⁴ Une ndinkwinogona, “Go mahelu maki!” Ifyo fyo fyosa ifi filipo ku kyene. Kangī i Bāngēli lyāyobīle ikyo, “Bo kukālī u Kwisa Kwakibili kwa Kristi, ukuti unnyāmbāla abagīle ukuya bamahelu, ukwēnda mu fyābo bene ifinyonywo ifisita-bunyakyala, ababongotola-lupilikano kangī abakusitaka ababutūngulu.” Mūmo i kīsu kīsile ukuya mu busyōbi bo ubo!

³⁵ Mu Bombay, India, lululu akabalilo kâko Billy (undumyana gwangu) na une nâli kula ndukomano ulukulumba kûko bakalongo ba maelifu ba Bahindi balinkupa u bûmi bwâbo kwa Kristi, palinkwîsa ukusoka ukukulumba. Kangi une ngulonda umwe muketesye a mahala ga kipeligwa. Kangi, lôsa mwa mbimbibi, ukwîsa mu nôngwa insitakumanyigwa, syôsa i njuni innini mu kâya silinkwânda ukusôkâmo ukubûka ntwaya. Kangi injuni, ukwisila mu fibugutila, silinkusômo ukubûka ntwaya. Kangi abene balinkwanda ukuketesya ing'ombe syosa ni ng'osi ni ngambako. Loli mu India, imbaso syaabo sikaya bo lupaso lwitu, isyêne sikaya mbasp syamipiki mma, isyêne syo mbaso sya malyâlâbwe amakulumba isi siyêngigwe ndâli. Kangi ing'ombe syosa sikwanda ukusokamo ukufuma mfibumba nukusokamo mu miyumba, nu kubûka kubutali pânja pakati pa migûnda nu kwânda ukufûngamila ukusyûngutila pânja pakati pa ngûnda. Polelo, lôsa lwa mbimbibi, a kasenyenda akakulumba kalinkutika nu kuyugânia pâsi ifibûmba, imipiki, amalyâlâbwe, amabwe galinkubeluka. Kangi injuni silinkusita kugomokelamo siku, kangi ing'ombe yilinkusyala mu ngunda, kangi u mûndu alinkubûka mulamula ukukîndilila ikwînogôna ikyêne kyâli lôsa kanunu. Kangi i lisiku ilikônge, akasenyenda akângi kalinkuyugania, kangi imiyûmba igyâkôngelêlâpo gilinkusyûmbutuka ukukilania kangi imibwe gilinkubebeluka. Kangi pisiku lyabutatu, ing'ombe silinkugomokela ku fibumba kangi injuni silinkugomokela nkaya.

³⁶ O, Umwêne Yûyo ikulyësya i mbelebèsya, Umwêne uyu âtwêle utupeligwa Twâke utunini mu ngalaba, akâli mûmi kangi ikulagila. Kangi isyêne sikuboneka ukuya na mahala amangipo ukufwana na Kyala ukukînda umûndu ikubômba, uyu Umwêne âpelile mu kifwani Kyâke; akabalilo kâko, unnyâmbâla ikuhelula. A kapeligwa akanini ka kîsu, Kyala ikupa kuli utwêne kangi ifyêne fyâtêndike injila yâbo ukusôkâko ku fibûmba fyîtu. Ifyêne ângâli figogigwe, i njuni ângâli sityêkigwe mu bulêndûke bwa malyâlâbwe bo ikyêne kyâyugênia kuno na uko.

³⁷ Ifimanyilo fya Kwisa Kwake! O, iyene lyo lisiku ilikulumba ili uswe tulimo nu bumi. Abakasenyenda mmabuyo amakîndâne, ifiswîgu, fyôsa ifîndu fila ifi Yeso âyobilepo fili apa. Ku njila yângu iya kukêtêla ikyêne, une ndikukêtésya kalikôsa kasyêle lôli u Kwisa kwa Ntwa. Ubwêne buli kifuki.

³⁸ Yeso mu...yope mu kufumusya Kwâke ku bandu Bake, Umwene alinkuti, "Manyila ikimanyisyo kya mpiki gwa mâfilu. Akabalilo kâko ugwêne go ntôfu kangi gukwânda ukubûka pânja amâni, umwe mukuyoba palumu pasêgelile. Kangi akabalilo kâko umwe mukukêta ifîndu ifi fikwânda ukwisa, manyaga ukuti akabalilo kali kifuki."

³⁹ Kêtésya iki u mpiki gwa mâfilu gwâli. U mpiki gwa mâfilu gukuya akabalilo kôsa kyâli kikolo kya kiYuda. Umwêne âyobile komma itolo "u mpiki gwa mâfilu," lôli "i mipiki igîngi."

“Akabalilo kâko umwe mukukêta u mpiki gwa mâfilu na gyôsa i mipiki igîngi gikubîka pânja utumela twâbo.” Lilino, Umwene âyobile komma gwene isya mpiki gwa mâfilu, loli imipiki *igingi*.

⁴⁰ Lilino, unko uswe itolo tukêtésye akabalilo kâko ikylene kikubîka panja ikimela kyâke. Uswe twitugasyaga mu kabalilo akaswigisye fiyo mu fyiŋja finandi ififikîndile. I kipânga kya Bâpânja kifumile pakuya na lumo mwa sasanio ingulumba-ukukînda ulu ikyêne kiyîlêmo nalo siku ukufuma pala... ukufuma mmasiku ga batumigwa; o, kangi i kipanga kya Bâpânja kikâli nalo ulusasanio akabalilo kala, ikylene kyâli kipanga kya kiYuda iki kyâli nu luyigo. Lôli i kipânga kya Bâpânja, mu ififikîndelêpo ifyiŋja kalongo pamo kalongo na fibili, kifumile pakuyanalo lumo mwa lusasanio ulukulumba ukukînda-syôsa isya syâmbukûlu.

⁴¹ Uswe tukwînogóna isya uluyigo lwa Martin Luteri, ena, nkulumba, ulwêne lwâli lukulumba, lôli lula lwâli mu Germany mwêne. Uswe tukwînogóna isya luyigo lwa Wesley ulu lwâli mu England, ulwêne lwâbalanile pânja ukukilania kuno, kangi utunândi utwa Tusûngo twâBritain, lôli lukalyêgilêmo siku ikyakukônga ikinywâmu fiyo mma. Lôli mu lisiku ili, u luyigo ulukulumba ulu lukâli lulipo, ulwa Kikînda-kipeligwa, lo naloliloli lukupilile ukufuma ku nyânja ukubuka ku nyânja insitampaka, i kisu ukukilania, ukwîsila mu rediyo ingulumba ni fikalatasi na basasanianongwa aba babûkile pânja, kisitakuhômbigwa nu bûndu bwa mûndu, kangi batwele ulusasanio ukuti abakalongo ba maelifu ukwandisya maelifu (igyâ myoyo) gipâpigwe mu Kitangalala kya Kyala.

⁴² Mu butumîgwe bwângu ubunini ubulênduke ubu u Ntwa âmbéle une, Une ngêtîle kanunu ukukîndâpo ku myoyo imiliyoni gikwîsa ku Kitangalala kya Kyala. Inogona isya ikyêne! Akabalilo kâko abângi aba bâlumbililâga, aba bapyâgîla panja pa rediyo, na fyosa bo ifyo, ku maelifu-elifu. Gilipo imyôto gya luyigo igi gikwâsyigwa pa kâmba kalikôsa nkîsu, nalôlilôli, ukufuma une... ukufûmba kifuki ifyiŋja kalongo ifi fikîndilêpo, ukufuma papo une... uswe twalyandile mu lusasanio. Uswe tuli nkabalilo ka bumalikisyo.

⁴³ Lilino kêtésya, polelo, itolo bo kikâli ikyo, Umwêne âsolwîle apa, kangi alinkuti, “Ifibûmba fya Yerusalemu fisakukanyangigwâga pâsi na Bâpânja mpaka akabalilo ka Bâpânja kamalike.” A Bamuhamádi bêgile ukupoka akêne. Uswe tukusyâgânia ikyo. Kangi une ngulónnda umwe ukukêta ku butulwe ikilo iki, mûmo Ismaili na Isaki bakâli bali ku likosi lya yumo nu nline, kulakula ku Yerusalemu kûko ikyêne kilagusigwe abêne bisakuyaga. Kangi ifyiŋja finandi ifi fikîndilepo pakalipo na baYuda balibosa ku Yerusalemu.

⁴⁴ Lilino, Yeso ikuyoba, “Akabalilo kako umwe mukuketa ikipiki kya mâfilu kikubîka pânja utumela twâke.” Lilino,

abaYuda babalanisigwe ku kisu kyōsa, imbalilo ingulumba, amaelifu-elifu mu Germany, kangi mu Italy, kangi mu United States, kangi mōsa ukukilania i kisu. Kangi Kyala, mumo Umwene ábombile mmasiku agapakwanda, ályūmíke indumbula ya Farao, Umwene ályūmíke indumbula ya Mussolini pa baYuda, kangi abaYuda bāsosígwe ukufuma ku Italy. Umwēne ályūmíke indumbula ya Hitler, kangi abēne bāsosígwe ukufuma ku Germany. Umwēne alyūmíke indumbula ya Stalin, kangi abēne bāsosígwe ukufuma ku Russia.

⁴⁵ Kangi ngimba umwe mwaketesyága u kalata gwa nongwa, ukuti uswe, u United States, tukwégága ulubafu nu Arabu? O, nkundwe, ilisímbo lya kiboko lili pa kibumba! Kyala áyobíle, “Aligwēsa ikusaya Israeli isakusayígwa, yūyo ikuguna Israeli isakugunigwága.”

⁴⁶ Lilino, une ndinakyo ikipícha ku kāya, pamo une ngusúbíla ikyēne kyāsímígwe panja pa kabalilo, kikukōlelígwa na basayansi, *Maminiti Matatu Pankyeni Pa Kilo-Pakati*. Linga i kisu kyasayansi kiyobíle “i koloko yábúkíle ukusyungutíla mpaka iyene yo maminiti matatu pankyeni pa kilo-pakati,” kangi une ngwínogōna abēne bakitumwíle kila pāsi mpaka kifuki iminiti yimoyēne pankyēni pa kilo-pakati, akabalilo kāko abēne bálimmwāgíle haidrojeni pamo okosijeni, ifya-atomu, kangi gōsa gala amaka amakulumba aga abēne bābagíle ukufwíkíla, gābagíle lōsa ukupela umpyūto gōsa mu nkabalilo ka maminiti mahano. Abēne bābagíle, naloliloli ikilo iki, kisita kuya nayumo umūndu gwābūmi pa kyōsa ikiyabo kya America Gwakululu mu maminiti malongo matatu. Kangi ikyēne kyo kilāmbalēle mmaboko ga kipāmbō kya basitakyala aba batubēngíle uswe. Kangi, palubafu lwa kila, uswe tuli ni fipata ni sitima sibíkígwe, fyōsa fibíkígwe ukusyūngutíla, pa fyōsa-fibili. . . ukukínda Siberia, ukukilania mu Hungary, na mabuyo amakíndāne, kūko i sitima syítu sitūgēsye, sīsusígwe nu luko lulalulo ulwa fyakupufulíla.

⁴⁷ Bakundwe, ukwene kwilile ukukinda mumo ugwe kwínogonela! Sodomu na Gomora kanini bāmēnye, ikilo kila, ukuti abēne bítugalāga isala yābo iyābumalikísyo. Kānini u Igupti āmēnye ukuti u gwāndumi gwābūfwe, uyu ālagusígwe ukwisa, ayāga pakwisa ikilo kila. Kanini u Pearl Harbor āsyāgēni ubugwílilw’ubwíte bula ubu bwāboníke pabuyo. Uswe tugelígwe mu kyākugelēla kangi twāgígwe tutumukílwe! Uswe tuli kifuki ku kabalilo kābumalikísyo!

⁴⁸ Ngimba āngāli kikuboneka fiki linga. . .? Abēne, mulamula mu Moscow, kyābagíle ukutalusya ifipufulílo filaz, fikulōngolelígwa ni ndōndwa na radara, kyābagíle ukugwísya ikipufulílo kila katikati pa Lukindi Lwabuna mu Louisville linga abēne bālōndāga. Uko ko kutalusya. Kangi uswe tubagíle ukwima panja pala mu nyanja pa buyobumo, pa sitima syitu, nu kutalusya yimo palapala ukutalula pa

likulumba lya Moscow linga uswe tukulōnda. Ngimba āngāli kyo fiki kikuboneka, nkūndwe gwāngu, linga ikyakusopa ikikulumba kila kikusyūmbutuka kyābagile ukuboneka pa buyo kangi ikisu iki āngāli kikwāmbilila u luyugānio, pa sala yilayila uswe twābagile ukwābūla ifīndu filafila nu kuyūgānia ikyēne ku lubafu ulungi? Kangi uswe tukwītūgala pa kanini kamo, akayabo, akanāndi, ikikalang'āsa ikisekele, mulimōsa, akabalilo kāko a kasenyēnda kalile ukusyūngutūla kangi kalīli ukusyūngutūla mpaka ikyēne kili ngati ukukūmba lōsi ilifūmbi. Linga umwēne abagile ukutēndēka kimokyēne ikinywāmu ikipufuko kangi ili ilipapate mamailosi-maelifu-lwēle ga litapalipyu āngāli likupufukila mu mbepo, ikyēne kikubōmbāga katikati iki Kyala āyobīle kikubonekaga.

⁴⁹ Uswe tuli nkabalilo ka bumalikisyo, uswe tuli apa. Yikayapo injila iya kukīmikila ikyene. Ukulāmba kōsa... Uswe tubagile ukubīka u Eisenhower mu kisu kilikyōsa, kangi ikyēne kitisakwīmikāmo siku ikyēne. Yeso Kristi āyobīle utubalilo utu tukwīsaga, uswe tuli apa. U mpiki gwa māfilu gukutwāla panja ubulēnge.

⁵⁰ Mu kipiicha iki, kubutali kula ku Iran, umwe bala mu kalatasi ya *Look*, mūmo fikuti abēne balinkwēga indege ingulumba nukubūka pāsi pala nukwīsusya indege sya baYuda aba. Maelifu ga bēne, bāli pāsi pala panongwa ya kupīmbigwa ukusōsigwāpo kwa Babuloni, bāli nkati mula ku fyinja bamia malongo-mabili-na-fihano, kangi bālekigwe pāsi pala. Abēne bālimaga ni fibōmbēlo ifya matapwa ifyaiyolo. Abene bākāmenyēmo nakimo isya Yeso ukuyamo siku pa kisu. Abene bakāmenye nakimo ikya kalikosa loli u lwiho lwabo ulwa kiYuda, inyiho isi abene bālītūgēle nasyo. Kangi akabalilo kāko indēge isi silinkusuluka pāsi, nu kwānda ukupāngānia a baYūsda aba pala, ukwēga abēne ukugomokela ku kisu kyākukāya...

⁵¹ U nsololi āsōlwīle, ifyinja bamia malongo-mabili-na-lwele pamo malongo-matatu ifi fikindile, kangi alinkuti, “Akabalilo kāko abēne bikusōka ukufuma ku butumwa bula, Kyala isakubatwālāga abēne panja pa mapiko ga swanga.” U nsolōli ākētīle i ndēge yikwīsa, umwēne ākētīle abēne bikwītūgāsya pāsi, nu kubapīmba abēne mmwanya nu kubēga abēne ukugomokela ku kisu-kya-kukāya. Umwēne akāmenye ikyākukikōlēla ikyēne, umwēne itolo... Kyābonike ngati ngwāsī ku mwēne, popāpo umwēne alinkuti, “Abēne āngāli bikutwāligwa ukugomokēla pa mapiko ga ngwāsī.”

⁵² Kangi akabalilo kāko abēne bāsōka ngamo mu ndēge, kangi abakeke bābatūlāga abakāngāle, abēne balālūsīgwāga. Kangi abene balinkuti, “Ngimba ugwe gugomokīle ku kisu kyakukāya ukwīsa kukufwa?”

Abēne balinkuti, “Umma. Uswe tugomokīle kukunkēta Mesiya!”

⁵³ O, isitima ya mūyi ingulumba ukufuma ukusyūngutīla i kīsu, mu fyīnja finini ifi fikīndilēpo, sitūyil-umūyi ukwīngila Yerusalemu na baYuda abakāngāle, bakeke kangī bakāngāle, bafwēle i misyelekesye gyābo, bikwīsa ukufuma ku busōkēl’ilisuba, ukufuma kubwīngilil’ilisuba. Kangi yitulikīgwe pamwanya pa likulumba lya Yerusalemu yo yaīyolo iyanguto-ntāndatu ya Davidi, indēmbēla iyaiyolo ukukīnda-syōsa iya kīsu, yikabebeluka kuli ifyīnja bamia malongo-mabili-na-fihano, afumusīgwe ukuya kikolo iki. Umpiki gwa māfilu gukubīka pānja u bulēnge bwāke.

Yerusalemu ikukula, u Ntwa ikupyānikisya,
Ifimanyilo ifi abasololi bāyobīle-ngāni;
Amasiku ga Bāpānja gamalike, nu butolwe
busito;
“Gomokela, O mwebalanile, ku bwīnu
mwībēne.”

Kabuno i lisiku lya kutabuligwa kuli kifuki,
Indumbula sya mūndu sikutoligwa panongwa
ya lutēnde;
Yāga mwisusīgwe nu Mbepo gwa Kyala, inyāle
syīnu sipyāgilīgwe kangī sipuputīgwe,
Keta mmwanya! Ukutabuligwa kwīnu kuli
kifuki.

⁵⁴ Ukwēne kwīlīlepo ukukīnda uswe tukwīnogōnēla. Uswe tutikwīsa ku kipānga ukwēgapo i fikota, uswe tutikwīsa ku kipānga ukupilika ubulūmbilīli bumo ubununu, pamo ukwisa ku kipānga ukupilika ukwimba ukununu. Ifyēne fyosa fili nabo u buyo bwābo, loli kiliku iki uswe kinunupo tukwisa ku kipānga ukubomba kyo kwīlōnga lōsa na Kyala nu bupoki bwa mōyo gwītu, kabuno i Lisiku lya butabulo lili kifuki.

⁵⁵ Yeso Kristi, u Mwanundumiana gwa Kyala, āfwānikisye iki (Umwene āyobīle) ku nkikulu. Kangi mu kimanyisyo kyitu ikilo iki, uswe tukummwaga unkkikulu uyu, undume gwake aabukile, kangī umwēne ātāgīle yimo mwa sumuni ukufuma mu ngiga yāke. Lilino une ngwīsa kugela ukulīngānia ikyo.

⁵⁶ Umwīsyūgu, linga u nkīkūlu ēgīgwe, umwe ikufimbilisīgwa ukufwāla ulusāmbō lwabwēgi ukuya kimanyilo ukuti umwēne yo mmwēgi. Uko ko kumkyunga u nnyambala uyungi ukufuma ukuya na kalikosa ukubomba nu mwene. Abene bikukēta kangī abene bikumbona umwene yo nkikulu mwegi.

⁵⁷ Mu masiku gala, abēne bakāli nasyo isāmbō sya bwēgi, abēne bāli ni ngiga (abēne bikukōlēla ikyēne “ngiga”) abēne bābīkāga pa mutu gwābo. Iyēne yāli ni sumuni kalongo, kangī iyēne yābūkāga ukusyūngutīla untu gwābo. Kangi kila kyāli kimanyilo abēne bāli nkīkūlu mwēgi, kangī nayumo u nyāmbāla

āyàga ukwāngasya nu mwēne, nabamo abalūmiāna bāyàga pa kwāngàla nu mwēne. Abēne bāli bēgi.

⁵⁸ Yiliyōsa ya sumuni sila...Linga uswe itlolo tulinako akabalilo (lōli une ngayanako, une ngugelaga ukukyūnga amasyu gāngu kifuki mūmo kubagile), une āngali ngubabūla umwe iki yiliyōsa yimo mwa sumuni sila syāsanusyāga. Iyēne yābīkigwe nkati mula, kangi yiliyōsa i sumuni yāsanusyāga ulwifimbilisyo lumo lwa nkikūlu yula. U lwākwānda, lukusanisya u lugano lwāke ku nyāmbāla gwāke. Ikyābubile, u lufīngo lwāke lwa lwifimbilisyo ukwītūgāla mwēlu kuli umwēne. Kangi ikyābutatu kangi kyākina kangi kyākihāno, ukukīndilila ku kyākihāno-na-fina kangi kyākalōngo.

⁵⁹ Linga ugwe kulonda ukukētēsya ikyene, keta mwa Galatiya 5. Ugwe kwisakusyagania ukuti unkikulu yula imililāga i Kipanga, kangi i Kipanga yo Nkasi unsōngigwa kwa Kristi. Kangi ingiga iyi i Kipānga kibagile ukufwāla yo yikwāgigwa mwa Galatiya 5, iki kyo lugano, buhofofu, lutēngāno, kukubilwa-katali, ubununu, ukwilambika, ubololo, ubutengamoyo. Iyo yo ngiga iyi yibagile ukufwāligwa ni Kipānga, ulugano lwa pabukūndwe, kisa, ubulilani.

Kangi u nkikulu uyu, akabalilo kako ikyene...Ikyene kyabagisenie ukuya kifuki ngisi ukuti umwene āsyagenie ukuti umwene ātagile kimokyene kya tusumuni tula.

⁶⁰ O, linga kālimo siku akabalilo aka i kipānga kikulōndigwa ukwēga ulwiyēnesya ukusyāgānia linga ugwe ufwēle i sumuni syōsa, ikyēne kibagile ukuya lilino. Ukwēne kukuya ngisa. Si—si ngubilwo silasila na mabīngo ga bwīgufu ubwakōnānga sikwēlēla pamwanya pa kīsu, butulwanongwa nu bulogwe palipōsa. Uswe tukwītūgāla nkabalilo akabībi, akabalilo kāko bulipo ubunyāli, abāndu aba bikubūka ku kipānga itolo panongwa ya kwībīkamo, abandu aba bikubuka ku kipanga ukugela ukwifisa ubwīmi bwābo, abāndu aba bikubūka ku kipānga nu kwīyobēla u Bukristi nu kwītūgāla ngati bōsa ba kīsu, ukunwa, ukukwēsa, ukulagasya; abakīkūlu abafwāle ifyabulogwex, bikufwāla imyēnda igi abēne bakabagila ukufwāla mu i—mu kyūmba kyābo ikyākufwālila, panja pa ngindi pankyeni pa kilundilo. Kangi ulugano lwabakundwe kyo kindu iki kikukīsānia, kifuki. Uswe tukayongesyaa u lutalama *lumolwene*, lōli uswe tutāgile naloli kifuki *lulilōsa* lwa isyēne.

⁶¹ Kangi kwāfikāga nkilo, kangi, kumbukilāga, undume gwāke āyaga pakugōmokēla. Kangi linga umwēne āmmwāgāga umwēne na lumolwēne lwa sumuni sila luyōngile, ikyēne kyānāngisyāga umwēne āngwāligwe “u gwamalaya.”

⁶² Kangi linga umwēne āpīkile, pamo, ālibwāpwile mwēne mu njila yiliyōsa kangi ikyēne kyākētigwe na bāndu, abēne bāntwālāga umwēne pankyeni pa mpūti kangi bātwele abaketi ukuti umwēne ālyāgigwe mu luko lula, kangi u mpūti ākētile

ukuti umwēne āli nkīkūlu umwēgi, ēgàga i sumuni (ukusōsyāmo mu ngiga yāke) iyi umwēne ābōmbelāga ubusobi nayo. Linga umwēne āfumile—āfumile pakōnānga ulufīmibilisyo lwāke, abēne bāsōsyaga ngapo kila. Linga umwēne āfumile pa kwēndendeka, ukunāngīsyā ukuti umwēne akāli gwabwanalōli ku ndume gwāke, abēne bāsōsyā ngapo kila. Kilikyōsa ikyēne kyāli, abēne bāsōsyaga ngapo ikyēne. Kangi akabalilo kāko undume gwāke āgomwikeko, umwēne ālimwāgile umwēne āng’wālīgwe, kangi umwēne ānsōsyāga umwēne mbimbibi kangi akāli nakyo nakimo ikyakubōmba nu nkīkūlu bo yula. Umwēne akālōndāga u nkīkūlu bo yula.

Polelo ukwene kwalyāndile ukuya ngisi akabalilo kako umwene āsyagenie ukuti umwene ātagile ikindukimo, akabalilo akākuti undume gwāke īsile, kangi ukwēne kukufika kukwīla.

⁶³ I kipānga kinunupo kiyāganiēgwe kyēne ni Lisyu lya Kyala, ubupelesye bwītu, ubusūbiligwa bwītu, ubwiyipe bwītu. Uswe twīsile ukuya bahēhi, bapimba-luhelo, bakwēsa ngāmbō, bāluhēho, bapakigwa-lāngi baYesebeli, kilikyōsa mwa kalendala iki kyōsa kya kīsu kikubōmba, i kipānga kya Kikristi kikwēndelāna ni fīndu fila umwīsīyūgu mpaka ugwe kifuki ukabagila ukukīndanīsyā yumo yula ukufuma ku nnine. Akēne ko kabalilo uswe twēge ukwīyēnēsya. Ukwēne kukuya kwīlile.

⁶⁴ Lilino, ukuti. . .ukwēne kwālīlile fīyo mpaka āfīmibilisigwāga ukwāsya i kandulo. Kangi umwēne alinkuyāga i kandulo. Akalyēgile umwēne u kāndulo mwēne mma, lōli umwēne ālyēgile umwēyo kangi umwēne alinkubūka kukwēlusya i nyūmba.

⁶⁵ O, nkundwe! Linga kālimo siku u kufūmbwa kwa kabalilo ka kwāsya kumo kwa kisūnda, ukutuma pānja kwa Lumuli lwa Nongwainunu, u Mbepo Mwīkēmo ukugomokela nkipānga. . . Komma fīyo kuli ikitima, komma kuli fimo ifyabūmilisi, komma kuli kumo ikyākutēndēka ikyākitima, komma panongwa ya kunyela panongwa ya buhofu, loli panongwa ya bwisibile bwa kulōndesya-ndumbula kumo akabalilo kako abanyambala na bakikulu bikwisa ukuya kanunu na Kyala. Kutalusya. Uswe tuli ku kabalilo kabumalikisyo.

⁶⁶ Kangi umwēne alinkwāsya i kisūnda, ukumpa u lumuli lwāke. Kangi, nkūndwe, akasūnda kalikōsa akanini nkati muno kakulōndigwa ukuya kāsīgwe ikilo iki. Kyene ikyo mma, loli umwene ali nu mwēyo, kangi abapalamani babagile ukuketa ulufumbi lukupululuka. Umwēne ālinako akabalilo kanalololi akakupyāgil’inyūmba, kabuno undume gwāke āli kifuki ukwīsa. Kangi linga umwēne ālinkolile umwēne ni sumuni yimoyēne yila yīsōsigwēpo, umwēne āli “gwamalaya yumo.”

⁶⁷ Nkundwe, uswe i Kipanga kya Kyala gwabumi, mu sala ingulumba isi sīsyō uswe tulimo nu bumi, ikyēne kikutufimbilisya uswe ukukētēsya lōsa, ukubūka pankyēni

pa Kyala, ukwāsyā i kisūnda kya Lisyu lya Nongwainunu, kangi ukwīkētēsya twibene nukusyāgania linga uswe tutikutumukilwa, kangi fiyofiyo akabalilo kāko uswe tukukēta ifindu fyōsa ifi fikwisa. Uswe tuli nkabalilo ka bumalikisyo, u Kwisa kwa Kristi kuli kifuki. Lukayapo ulusubilo lumolwene ulungi nkisu ulwa Kipanga.

⁶⁸ Kangi, keta, ikipanga kilūlēle. Ikipanga kikaya na mabyebye nagamo kangi'mma. Ugwe kifuki kutoligwa ukubasumusya abene. Ili Bangeli liyobile ukuti abene bikwīsāga mbwitugasye bula akabalilo kako abene bayobaga, “Keta, Untwa gwitu ikukaabisya Ukwisa Kwake.’ Kangi abēne bisakulyānāga kangi ukulumana yumo nu nnīne, na fyosa bo ifyo, nukulwāna ukusyūngutīla.” Ikyēne kyo itolo katikati sala yila. Kilikyosa kitendekisye. Amani gasyumbutusigwe, mumo agene gayilile bo lula, kangi ikylene kītendekisye, Ukwisa kwa Ntwa.

⁶⁹ I kipānga kya Luteri kitāgile u lumuli lwāke. I kipānga kya Methodisti kitāgile u lumuli lwāke. I kipānga kya Baptisti kitāgile u lumuli lwāke. Ikipanga kya Pentekositi kilinkutaga ubwelu bwake. Ulumuli lulilosa lukufwana lukindile.

⁷⁰ Abandu ba kiPentekosti, a bandu ba Bwikemo, bikubōmbēla itolo katikati bo yu Methodisti. Aba Methodisti bikubombela ngati baBaptisti. Aba Baptisti bikubombela ngati ba kiLuteri. A baLuteri bikubōmbēla ngati ba Kikatolika. Kangi ikyēne kyo kyōsa kigomokile ku kimokyēne ikikulumba ikinywāmu ikifulugania kya butulwanongwa. Uko ko kutalusya. Uswe tuli nkabalilo ka bumalikisyo, u Kwisa kwa Ntwa.

⁷¹ Lilino, umwēne āli nako akabalilo ka kwēlusya i nyūmba. Umwēne alinkugūsa ifipālo, umwēne alinkupyāgila ifimato, umwēne alinkwēgēla pāsī indatambwe, umwēne alinkukīndilila mpaka umwēne ākyāgile iki umwēne āyōngisye. Kangi, akabalilo kako umwene abombege, umwene alinkukolela utwāke utunini utupānga utulumbu ukwisa lilino.

⁷² Une ndikupasya kali ugwe guli gwa Methodisti, Baptisti, Pentekosti, Presbeteri, isaga, unko uswe tusangaluke palikimo. Akabalilo kāko akabalilo kala kakwisa, akabalilo kāko i kipānga kikwāga u lugano lwāke lwapabukūndwe, akabalilo kāko i kipānga kikwāga ubwifyūsi bwāke bwabwīkēmo, akabalilo kako ikipanga kikubwaga ubuyo bwake mwa Kristi, ikylene kisakukolela ku mbakasya isīngi isya mbili, “Isaga nukuhoboka na uswe.” Kyala ikulonda ikipanga ukungana Umwene.

⁷³ Une ngusūbīla ukwēne kwāli lubunju lwa Pandungu akabalilo kāko une nāyobāga pa fimbilīsyō sya nkīkūlu, muno basayigwa, ywani uyu abagile ukukyaga ikindu ikinyafupo ukukinda ukwisa ku kaya akatele, akabalilo kako Kyala ampele unnyambala unkasi. U nkīkūlu kangi u nyāmbāla yo nsitakupāgulana, abēne bo yumoywēne. Mu kipeligwa, Kyala

âpelile abêne ikyâkwànda bosa-babili palikimo, kangi abêne bo ndumbula yimoyène, u môyo, i linogonelo, na kilikyôsa. Akabalilo kâko Umwêne âpelile u mündu ndufumbi lwa kîsu, Umwêne âlimpâgwile umwêne ukufuma ku nkasi gwâke. Akabalilo kâko Umwêne âlimpelile Eva, Umwêne akâbükile kukupela u—u nkikûlu, ukupîmba umfu gumo *ugwâkôngelelâpo* mma, loli Umwene âlyegile ukufuma ku lubafu lwa Adamu ulubambo nukutendeka unkasi. Umwene alinkuti, “Umwene yo lifupa lya lifupa lyangu, nyôfu gwa nyôfu gwangu.” Abene bali yumo mu ndumbula, moyo, kangi mu mbili.

⁷⁴ Ikyene kyo luko lwa Kristi. Kyala akâlyegile i Kipanga kya Kristi ukufuma ku kimanyisyo, pamo ngimba Umwene akâlyegile Ikyene ukufuma ku kipanga-kipâgûke. Umwene âlyegile Ikyene ukufuma ku ndumbula ya Kristi, ingwebo mu lubafu Lwake, ukwisila mu Lilopa.

⁷⁵ Nkundwe gwângu, kalumbu, une ndikupâsya kali ugwe ubagile ukuya mwîputi bulebule, linga ugwe ukapililigwa ni Lilopa, ugwe uyôngile. Uswe tukufikaga mu ikyo, ilisiku ukufuma kilabo nkilo, nângîsya mûmo ikyène kiyîlile kyâkulôndigwa. Lôli ugwe uyôngile kisita Lilopa.

Lilino, polelo akabalilo kâko Umwêne âpelile u nkasi yula, umwêne âli mwînâke. Ikyène kyâli kindukimo kuli umwêne uku gana, ikyène kyâli kiyabo kya umwêne.

⁷⁶ Lilino pilikisya kifuki. U nnyambala pamo u nkikulu akabagila ukubuka ku Mwanya pene papo abene bapapigwe kangi. Une ndikusanusya panongwa yakuti ugwe uyobile mu ndimi, une ndikusanusya panongwa yakuti ugwe uywêgile, Une ndikusanusya panongwa yakuti ugwe umogile, une ndikusanusya panongwa yakuti ugwe gwâbükile ku kipanga nukuya gwâbwila, ukufwâla amabatani ukuya busûbiligwa bwâko; ifindu fila fyo lôsa kanunu, lôli ikyo kikaya Ikyène mma. Kikufimbilisigwa ukuyapo naloliloli u bumobwêne pakati pa ugwe na Kristi, mpaka ugwe kuya yumo. Ugwe uli yumo! Kangi linga ugwe ukaya, bulebule. . . ?

⁷⁷ Ngimba umwe mubagile ukwinogonela ukwisa nkilo, mukatele, mônywa, bukatale? Linga ugwe uli ndimi, makanika, ndumbilili, kilikyosa iki ugwe guli, isaga muno, akabalilo kako ugwe kubuka nkaya kînu akanini, ugwe kwisyukile mpaka ugwe ubagile ukubuka kula. Ugwe kwigûla ikifigo kangi unkasi unnunu unnini imile pala, umwene ikukuponia ugwe. Umwêne yo môsa îmogîsye kangi iyêlwîsye môsa. Umwêne ikwênda ukukilania kangi ukukufipa ugwe pa lisaya, umwêne ikuyoba, “Tâta, ugwe ukatêle.” Umwene ikukutugasya ugwe nkikota, umwene ikwitugâsya mwene pâsi pa lupagato lwako, umwene ikubika amaboko gake ukusyungutila ugwe kangi umwene ikukupapata ugwe. Ikyene itolo kikufwana ngati ukuti ugwe ukaya nkatale, ikindukimo kikukôla ugwe mmwanya. Ikyène

kyo kindukimo iki Kyala akupéle ugwe panongwa ya nongwa yila. Ikyène kyo kiyabo kya ugwe, lilino, linga umwène yo nkasi gwabwanaloli.

⁷⁸ Loli bule linga imilomo gila gifipile unnyambala uyungi ilisiku lila pamo akabalilo kamo akangi? Bule linga ugwe uli gwamabyabye isya ikyo? Bule linga ingōngi sila sifugatile u nnyāmbala uyūngi? Umwène yo naloliloli gwakinyanyasi pa lupagato lwāko. U lufipo lula lukōkya ngati lufipo lwa Yudasi. Ingōngi sila, ugwe kinunupo isyène āngāli sitikuya ukusyūngutula ugwe. O, umwène abagile ukumogesigwe mōsa, i nywīli syāke sibagile ukumyātikigwa lōsa, ifisige fyāke fibagile ukuya fyabulauni, isaya syāke sibagile ukuya syamaluba, i siketi yāke innini yibagile ukuti yigolosigwe, umwène abagile ukuya mmogi fiyo, lōli linga lula ulwānalōli lwanaloliloli uluyīndiko nu lugano kangi ulusūbilo lukayapo pala, umwène kinunupo ukusyāla panja pa lupagato lwāko. Ugwe utikulōnda nakimo ukubōmba nu mwène, umwène yo i—umwène yo kyākumeleligwa kwa ugwe. Une ndikupāsya yo mmogi bulebule umwène ikwipela mwène, umwène akāli nsobi mpaka umwène ikwisisimikisya ukuya gwanaloli, gwanaloliloli ndumbulanyāfu, ikugana nayumo lōli ugwe, ulufipo nalumo ulūngi ukufuma ku milomo gyāke lōli igyāko, ingōngi nasimo isīngi sibagile ukunkola umwène lōli isyāko, kangi ugwe umenye ikyène. Bo bwipilike buki, bo bwīsūbīsye buki!

⁷⁹ Uyo yo ndume nu nkasi, uyu yo mwimili gwa Kristi ni Kipanga Kyāke. Kangi akabalilo kāko ugwe kubūka ku kipānga kyāko, ugwe ubagile ukuya ni fikota ifinnunu ukukīnda nkaya, umwe mubagile ukuya ni fisōnge ifitali ukukīnda ifi filipo nkāya, umwe mubagile ukuya ni lilōnge lyamapīpa ilinunu ukukīnda, umwe mubagile ukufwāla kanunu ukukīnda, umwe mubagile ukwimba ngati njuni-ya-kyūgilo, lōli fyōsa ifya ikyo, linga ugwe kufipa nu kwēndēdēka ni kīsu, u lufipo lula pa lisaya lya Kristi lo lufipo lwa Yudasi-kipangapanga. Umwène atikulōnda nakimo ikyākubōmba na ugwe. Umwène ikukēta pa lusāmba lwāko ulwa lwītikano-kubwēgi kangi Umwène ikwāga ingiga yisemile, Umwène ikwāga u lugano lukīndile. Ulwène lo luko, Umwène ikwāga u lusūbilo lukīndile. Ugwe usulilwe ubulōgwe ni kīsu. Ugwe kubūka ku fimogo ni sekelo sya gumba-gumba, nu kukētélèla imbātiko sya televizioni. Ugwe kusulwa ubulogwe na Kristi, pa Mwene, mumo kunkōlèla Umwene ukuya Ndumego.

⁸⁰ Ili Bangeli lyāyobile, “Ugwe kuyoba, ‘Une ndinkabi, Une ngayanakyo ikyakulondigwa kya nakimo.’” Lōli Umwène alinkuti, “Ugwe utikumanya ukuti ugwe uli ngelebune, mpelakisa, mfwamaso, ndōndo, kangi utikumanya ikyène.” Akène ko kabalilo uswe twāsyāga i nyāle nu kupyāgila i nyumba. U Kwisa kwa Ntwa kuli kifuki.

Unko uswe twinogonege ikyo itolo pa maminiti manandi

akabalilo kako uswe tukwinama imitu gyitu. Ngimba ugwe ubagile? Ngimba ugwe ubagile ukusanuka ku piano, kalumbu?

⁸¹ Ngimba umwe mufumile pakubōmba fiki, kipānga? Ngimba akayīlo kīnu ko fiki ikilo ikī? Akabalilo kāko a maboko gīnu gasumusigwe mmwanya ya bwīyipe bwīnu, ngimba kilipo ikindukimo kikusokile ugwe? Linga ugwe kwēndendēka ni kīsu, linga ugwe kubōmba i fīndu ifyo fyo fisobi, ulufipo lwāko . . .

⁸² Inogona isya ikyēne, nnyāmbāla. Nkulumba, une ngulōnda ukulālusya ugwe ikindukimo. Kangi iki kikubūka kwa Kalumbu, yōpe, kangi Nka. Nkikūlu Nkeke, ngimba ugwe gwābagile ukwīnogōna fiki isya mwīnāko-ndumiana, linga ugwe gwāmēnye ugwe gwālmbwēne umwēne pānja ikufipa nu kukīndilila na balīndwāna abāngi, kangi umwa mwālītikisēnie ku mwēne, kangi umwene alinkwisa kula nu kukupapata ugwe pa kiboko, nukuti, “Gwe mpala, une nguganile ugwe gwīmwenē?”

Ugwe āngāli kuyoba, “Ugwe gwi kasyōbi akanini, sōkāpo pānja pa bukētēlo bwāngu!”

⁸³ Ngimba āngali ugwe kubōmba kiliku . . .? Inogona isya ikyēne, Nkulumba. Uswe tukaya itolo bakwītikisania, lōli uswe twēgēne. I Kipānga kyēgigwe kwa Kristi. Uswe twe Nkasi gwa Kristi, ukutwala panja abana. Ngimba ugwe kulonda bulebule ukwisa ku kāya ka pakilo, kuli ku kwīyipa ku nkasi gwako, kangi umwene ali ni kibugutila kya bāna banini, kangi ugwe kwaga i lisiku lila . . .? Kangi akabalilo kako umwene ikwisamo, o, ifyāla fyāke fibagile ukuyaga fipakigwe (uko kokuti, linga ugwe guli gwa nkisu). Ugwe ubagile . . . Umwene abagile ukuketamo siku mmuogi fiyo, loli ugwe umenye. Inogona isya ikyene, nkundwe, linga unkikulu yula āfipāga abanyambala abangi. Linga ingōngi sila isyo sikūbatila ugwe, ikukubūla ugwe akuganile ugwe, kangi umwe mumenye ukuti ikyo kyo . . . ukuti umwēne aganīle abāngi bōpe, u lugano lwāke lukaya lwabwanaloli. Ulugano lwāke lukaya lwabwanaloli. Ulwēne lukaya lwa ugwe umma, ulwēne luli ku bāngi bōpe. Linga alipo u nyāmbāla uyūngi ukusyūngutila ugwe, ugwe āngāli kunguta umwēne ukusōsyāpo pa lupagato lwāko. Inogona isya iki ubwipilike ubu bubagile ukuya. Inogona isya ikyene, nkikulu, linga undumego isile kukāya. Komma ikyēne kyēne mma, lōli apīmibile imbūngo sya tubōmbo twābulōgwe.

⁸⁴ Kangi, o, saya indūmbūla yāko, i kipānga kilyēkigwe lōsa ni mbūngo syabulogwe syāmwambepo, isya lōsa u luko lwa fimanyisyo na filifyōsa ifingi. Ikyene kyo kisobi! Kyala, yaga gwakisa! Yeso ikwisa, binangu. Ugwe utikuyaga na kabalilo kamokene ka kilo isi, pamo limo mwa masiku aga. Ugwe kinunupo ikētēsya lilino.

Unko uswe twipute:

⁸⁵ Balinga ba umwe mukuyoba, “Nkundwe Branham,” ni mitu gvinu ginamisigwe, amaboko ginu gafyusyigwe, “ngumbukilaga une ndwiputo, Nkundwe Branham. Une nisile ikilo iki, une ngaliisile kuno itolo ukuti ngetigwe”? Kyala akusaye ugwe. Keta itolo amaboko. “Une ngaliisile kuno ukuti ngetigwe, une ngwisa ukusyagania ikindukimo. Kangi une ngwitika ukuti Kyala āyobīle ku ndumbula yāngu akabalilo kāko ugwe kulūmbilila, kangi une ngusyāgānia ukuti une ndi nsōbi. Une— une ngulonda ukuya Nkristi ugwabwanaloli, ugwanaloli. Une ngulonda ukuya nganigwa ugwabwanaloli, ukuti akabalilo kako une ngubuka kwa Ntwa gwāngu nu kufugama pa fifundo fyangu, une ngulōnda Umwēne ukunyūbatila unwe mu ngōngi Syāke, ikuyoba, ‘O, nganigwa Gwāngu!’”

⁸⁶ Umwe mukukumbukila Solomoni, mumo umwene āyobīle isya icyene? Umwēne āyobile, “Isaga, nganigwa gwāngu, unko uswe twēnde ukukīndamo mu fikomamanga, unko uswe twēnde ukukīndamo mu ngūnda gwa fya lūma.” Mumo umwēne āyobile imilomo gyāke gyabonekāga giliti bo bulenge-bwa-maluba, na fyōsa bo ifyo. Mūmo umwēne ālinganīle u nkasi gwāke unnini, alinkuti, “Isaga, unko uswe tubūke nukwēga ubwisusye bwa lugāno.”

⁸⁷ Akabalilo kāko ugwe kufika ukusuluka ku kigemo kyāko u kwīpūta, ngimba indūmbūla yāko yo yābwānalōli fīyo kangi u mōyo gwāko nsitakubwāpuligwa fīyo mpaka ugwe kuyoba, “Ntwa Kyala, unko uswe twege u lugano lwitu,” kangi ugwe kuyoba, “Ena, Nganigwa gwangu, une nguganile Ugwe”? Pamo, ugwe ufumile pakusulwa ubulogwe? Ngimba ugwe ufumile pakwēndendeka ni kīsu?

⁸⁸ Kangi isala ya Ntwa yili kifuki akabalilo kako ifimanyilo ni fiswīgo fyosa ifi, na bakalongo ba maelifu ga findu ifingi ifi fibonike pa buyo, ukusosola, ubungw’ale bulibosa bukusosola. Ukwēne kukugwa ingīsi. Kulipo ukutalalila mu kipānga. U luyigo lukuboneka ukuya lumalike. Akayabo akabumalikisyo ka kifuki kamalisigwe. Kangi apa uswe tukwiyaāga twībēne mu bulogwe. Ngimba Umwene isa kubombaga fiki? Umwene isakutuguta uswe ukufuma ku lupagato Lwake, nukuyoba, “Sokapo ukufuma pa Une, umwe mwe babomba busāmbūke.”

⁸⁹ Lilino, linga alipo yumo apa abagile ukukumbukiligwa kangi, Une mbagīle ukusuma ku miniti iyi, fyusya ifiboko fyinu kwa Kyala, nukuyoba, “Une lilino ngwiypa nukuyoba, ukwisila mu lipyana lya Kyala, ukufuma ikilo iki mpaka une ngwitugasyaga u bumi ubwabwanaloli nu butuli bwa Kyala.” Kyala akusaye ugwe. Kyala akusaye ugwe. Kangi ugwe nkundwe, ugwe kalumbu, ugwe nkikulu nnini, ugwe nkulumba, ugwe nkundwe, ugwe uli kubwa kuno, pāsi pala, kangi ugwe ndumiana untubwa.

⁹⁰ Ngimba alipo u mundu apa uyu akapokigwamo siku,

nukuyoba, “Nkundwe Branham, ngumbukilaga une, une ngapapigwemo kangi siku. Une mmenye une ngaya mma”? Pilikisya, ugwe ukapokigwa mpaka ugwe upāpīgwe kabubili, ugwe itolo gwāsyūmbutwisye ikisyo kyāko kubwa ku Kindukimo; lōli akabalilo kāko ugwe kwitikisya Kristi ugwe upāpīgwe kabubili. Ugwe kuyoba, “Nkundwe Branham, une ngakyītikisya Ikyēne. Une mmenye une ndi nsobi. Une lilino ngufyusya ikiboko kyangu, nukuyoba, ‘Ugwe ngumbukilaga une, nīne.’ Une ngapokigwamo siku. Une nga—siku nukugelamo ukumbombela Kristi, loli une ngulonda ukugela ikyene. Nyīputīla une, Nkundwe Branham.” Ngimba ugwe kufyusyaga ikiboko kyako, umunduyumo muno lilino? Ngimba alipo umūndu yumoywene nkati muno uyu akayamo siku Nkristi, ābagile ukukufyūsya ikiboko kyāko, kuyoba, “Ngumbukilaga une, nkundwe, ndwiputo”? Kyala akusaye ugwe, mwanundumiana. Umunduyumo uyungi ikuyoba, “Ngumbukilaga une, nkundwe”? Kyala akusaye ugwe, nkikulu. Umunduyumo uyungi, “Ngumbukilaga une, nkundwe, Une ngulonda lilino ukwitika pa Ntwa Yeso nukummwitikisya Umwene ukuya Mpoki gwangu”? Kyala akusaye ugwe, nkundwe. Ikyo kyo kinunu.

⁹¹ Yumo āndongile une i lisiku limo, ikuyoba, “Nkundwe Branham, ngimba ugwe kuyoba fiki, ‘Fyusya ikiboko kyako?’” Pilikisya, akayapo nayumo uyu ikwitika mu kukōlēla kwa kigemo kangi mma ukukinda mumo une ngubōmbēla. Une ngwitika mu kwisa ku kigemo, ikyo kyo kinunu, loli ikyo kitikukupoka ugwe. Ilyēne lyo linogonelo lyāko, ilinogono lyāko lya Kristi. Ugwe kuyoba, “Mulimosa, linga une nālyēndīle ku kigemo.” Ikyo kyo kinunu. Lōli, bakundwe, ngimba umwe mwāsyagenie akabalilo kāko umwe mukufyūsya ikiboko kyīnu umwe mukubongotola ululagīlo lulilōsa ulwasayansi luliko? Ikiboko kyāko, ukwisila mu kipelīgwa, ukwisila mu busito, kibagile ukwītulika pāsi. Linga ugwe kufyusya ikiboko kyako ikyene kikubonesya ukuti kilipo i kindu Kikindakipeligwa nkati mwa ugwe ikyo kyo kibagile ukupiika indagilo sya kipeligwa, uku fyusya ikiboko kyako ku Mpeli gwako, Kindukimo mu ndumbula yako kyatēndike ulusalo. Kyala ikuketa ugwe kufyusya ikiboko kyako itolo mumo Umwene ikukuketa ugwe pa kigemo. Uko ko katikati kotalusya. Linga ugwe kusanusya ikyene, Kyala ikusanusya ikyene yōpe. Loli kēta, mwinangu, ugwe ukabagila ukuya gwasinda, ugwe kufimbilisigwa ukusanusya ikyene.

Lilino unko uswe twipute:

⁹² Nsayigwa Tāta Gwakumwanya, ikilo iki ku bwandilo bwa luyigo ulu, bo akabalilo kītu kapyāgīle lōsa lilino, kangi ukukinda panandi, une ngukusuma Ugwe ukuya gwakisa ku bandu aba. Kangi tupaga, Kyala Mwenemaka, ukuti... Apa ikilo iki pabunini fiyo amaboko malongo mabili gafyukile

mmwanya mu nyumba iyi, ukuti abène balondigwaga Kristi. O Kyala, ukwene ko myoyo gyabo. U Mbepo, a Mafuta, go itolo kifuki ukôkigwa lôsa. Fitisakuyako fingi kangi mma. Akabalilo kâko ilitônye ilyabumalikisyo likîndile ukufuma mu ndeko, pamo ikyâkubikâmo, patisakuyapo a Mafuta kangi mma gabikigwe mu nyâle. Abene bikusyagania ukuti abene bali mu lisiku ilyabumalikisyo. Lukayapo ulusubilo pa kisu kya uswe panja pa Kristi. Une ngusuma ikilo iki, Ntwa, ukuti munjila yimo, mbusisya bwa kabalilo aka, u busisya, ukuti Ugwe lilino kutumaga u Mbepo Mwikemo uyu abapelile abene ukufyusya amaboko gabo, nukubapoka abène ukufuma ku bûmi bwa butulwanongwa. Pâga ikyêne, Tâta.

⁹³ Kangi kuliyaga bo lukâli ulukomano ulu ukumalika, kuliyaga naloliloli amadazeni ga bène, bîngi bikulalata na Mbepo Mwikemo. Kiliyaga iki, ikitubwi kya lôsyo, itolo yaga itolo yumo ukufuma pa nnine ukôsîgwa mu Ngamu imbala ya Ntwa Yeso Kristi, pa lubunju lwa Paasa, ukupânda ku bupya bwa bûmi. O Gwasyêpwa Tâta Nsayigwa, une ngusuma ukuti Ugwe kumasayaga abène. Tupaga ikyene, Ntwa. Kangi lilino, papapa pa kabalilo aka, luliyaga ulwînogòno lwâbo ukuya lwâbwânalòli, abène bâlitikisyâha Ugwe palapa pâpo abène bitûgêsye. Ifigemo fyitu kangi ukusyungutila fyo fyususigwe na bandu, kangi uswe tukusuma ukuti Ugwe kwitikisyaga abandu aba ikilo iki ukuya bâmbombo Bako. Mu Ngamu ya Kristi.

⁹⁴ Akabalilo kako uswe twinamisye imitu gyitu pasi, une ngulonda ukubalâlûsya umwe ililalusyo limolyene ilisisya. Umwe mwe mwâkolelile ikiboko kyînu kangi umwe mwîpûtâga, une mmenye umwe mukâfyûsîsye ikiboko kyînu itolo ukukêta ikiboko kyînu kikubûka mmwanya. Ugwe gwâfyûsîsye ikyêne panongwa yakuti i Kindukimo kikukubûla ugwe. Kangi ugwe kuyoba, ni kiboko ikifyûsîgwe mmwanya, “Nkundwe Branham, une ngwitika, pankyeni pa Kyala ni kilûndilo iki, Une ngwitika ukuti ikindukimo kibonike mu ndumbula yangu ikilo iki, ukuti ukufuma kilo iki ukukindilila une nguyaga mundu unkindane.” Ngimba ugwe ubagile ukufyusya ikiboko kyako, ugwe gwe yûyo uyu afyusisye ikiboko kyako, utigi, “Une ngwitika”? Kyala akusaye ugwe, nkikulu. Kyala akusaye ugwe, ugwe, ugwe, ugwe. Ikyo kyo kinunu. Kubutali kunyuma ku nyuma, ena, u Ntwa akusaye ugwe.

⁹⁵ Umunduyumo uyungi fyusya ikiboko kyako, yoba, “Une ngwitika lilino lululu ulu”? Kyala akusaye ugwe, nkundwe. “U Ntwa ikumbula une ikilo iki . . .” Kyala akusaye ugwe, nkikulu kunyuma kula. Kyala akusaye ugwe, nkikulu ntubwa apa. “U Ntwa ikumbula une lululu ulu ukuti ikindukimo kibonike mu ndumbula yangu, kangi une ngwitika une nguyaga nu buhobofu ubwa lusanio ulu ukukinda mumo une nayililemo siku mbumi bwangu.” Kyala akusaye ugwe. Umma ndaga, Kyala akusaye ugwe, nkikulu itugesye apa. Une nâlinogwine akêne kâli itolo

kifuki kabalilo kuli ugwe uku fyūsyā ikiboko kyāko, nūgwe. Ngimba alipo uyungi, ikuyoba, “Une ngwipilika mbukindane, Nkundwe Branham, Une ngusubila une ngubuka ukufuma ku kipanga iki ikilo iki nu kuyapo kwa Kristi uyu asegelile. Une ngubūka panja pa apa ukwītūgāla ubūmi ubukīndāne. Une nguyaga Nkristi, ukwisila mu lipyāna lya Kyala. Une ngwitika ukuti Kyala angōlile une”?

⁹⁶ Kangi linga Umwēne akukōlile ugwe, ugwe gwe Gwāke. Leka ukwendendeka, sōkamo mu kwendendeka ni kīsu! Isaga kuno, yaga nu bumi ku Mwene lilino. Yoba, “Une ngupindikaga panongwa ya butulwanongwa bwangu bosa, kangi lilino une ngumwega Kristi ukuya Mpoki gwangu.” Ngimba pabagile ukuyapo uyungi pankyeni pa kwīgala? Ngimba alipo pala? Kyala akusaye ugwe, nkundwe. Kyala akusaye ugwe. Ikyo kyo kinunu. Kyala akusaye ugwe. Ikyo kyo kinunu. Fīyo nsangalwike ukukubona ugwe kubomba ikyo. Umma ndaga.

⁹⁷ Ubwāndilo bwa kilo lilino, ikyēne kyo kanini...uswe itolo tutikulōnda ukubika ubukamandigwe bwīngi ku kyēne, uswe tukulōnda ukusōsyā nakalinga ukuti umwe mubagile ukugomokela kunyuma kilabo nkilo.

⁹⁸ Itolo bo tukāli uswe ukwīgāla, ngimba alipo umūndu umbine ukufyūsyā ikiboko kyāko, yoba, “Nyīputīla une, Nkundwe Branham”? Umma ndaga, ikyo kyo bahano, ntāndātu, ihano-na-ibili, lwele, ihano-na-bana, amaboko kalongo, kalongo na yimo, kalongo na ibili, umma ndaga, lilino kalongo na itatu, kalongo na ina, umma ndaga, kalongo na ihano.

Unko uswe twinamisye lilino:

⁹⁹ Nsayigwa Tāta Gwakumwanya, Ugwe gwāgabwéne amaboko gala. Kangi, o, abēne bali apa pa nongwa yimo. Lumo abēne bo baKristi, lōli abēne bikufūmbwa ubutūli Bwāko ubukulumba. Kangi uswe tukusyāgānia, Ntwa, ukuti Ugwe gwākōlile panja ukwisila mwa Davidi, alinkuti, “Ukwībwa mma fyōsa ifinunu Fyāke Yūyo ikuswa syōsa isya sambuko syītu, Yūyo ikubūmbulusya syōsa isya mbūngo syītu.” Une ngusūma ukuti i Lilopa lya Kristi lisakutūsyā nubupala pa bēne kangi abēne bisakubūmbulusigwāga, ukwīkyēla u lukomano ulu ululukwīsa. Tupaga ikyene, Ntwa. Ukwisila mu Ngamu ya Kristi uswe tukusuma ikyene. Ameni.

Unko uswe twīme lilino, *Ega i Ngamu ya Yeso Na Ugwe:*

... i Ngamu ya Yeso na ugwe,
U Mwana...

Unko uswe tusanukile kula, ukuponania nu munduyumo kifuki na ugwe. Syumbutuka itolo ukusyungutila, ponia ifiboko.

Iyene ubuhofu nu lupembusye lisakukupaga
ugwe,
O, ega Iyene kulikosa ugwe kubuka.

Ngamu Imbala, (Ingamu Imbala) (O yo
nyafunki!)
Lusubilo lwa kisu kangu buhofu bwa
Kumwanya;
Ngamu Imbala, (Ingamu Imbala) O yo
nyafunki!
Lusubilo lwa kisu kangu buhofu bwa
Kumwanya.

Lilino unko uswe mwakimyemye, bo uswe tuku kēta injila
iyi, ukwimba nubutofu:

Pa Ngamu ya Yeso tukwinama,
Tukugwa bulambalale pa malundi Gake,
Mwalafyale gwa banyafyale ku Mwanya
twisakumfwika ingiga Umwene,
O, akabalilo kako ubulendo bwitu bumalike.
Ngamu Imbala, (Nsayigwa Iyene.) O bunyafu
buki!
Lusubilo lwa kisu kangu buhofu bwa
Kumwanya;
Ngamu Imbala, (Ngamu Imbala!) O yo
nyafunki!
Lusubilo lwa kisu kangu buhofu bwa
Kumwanya.

¹⁰⁰ Lilino ikylene kyo itolo panini ukufuma pa sala ya lwele-
na-yimo, ukufwana amaminiti mahano-na-mabili pamo lwele
ukufuma pa sala ya lwele-na-yimo. Nukwāndāna, umwe
mubagile ukufika kukaya, ukugomokela kilabo nkilo kangu uswe
tukwikyelaga isayo sya Kyala, ukwikyela u kuyapo kwīnu. Kangu
lilino une nāketesīsyē kifuki kalongo na mabili, kalongo na mana
kuli ulubumbuluso ikilo iki. Linga ikylene kikubuka ukwega
abandu bingi ababine nkati, uswe twisa kukōlēla itolo kuli
ububōmbēlo bwa lubūmbuluso, lumo Mpyāgilo nkilo kangu pa
Ndūngu pōpe. Linga uswe tukuketa uswe tukabagila ukwega
abene bōsa pa Ndūngu, uswe tukwegaga u Mpyagilo nkilo. Uswe
twisa kukēta mumo ikylene kikusōkelāga.

¹⁰¹ Lilino une—une ngwīpūta ukuti isayo sya Kyala sitūsūyēge
nubusolofu pamwanya pa gwēsa gwa umwe, kangu Umwene
aliyaga na umwe nu kusaya umwe mpaka uswe tubagile
ukwāgana kilabo nkilo kangu.

¹⁰² Unko uswe twinamisye imitu gyitu lilino itolo nkabalilo ka
lwiputo, akabalilo kāko une nsuma untimi ukwisa pamwanya
apa nu kusātīsyā mu lisyu lya lwīpūto.

57-0417 U Kwīsa Kwākibili Kwa Ntwa
Kitembe Kya Branham
Jeffersonville, Indiana U.S.A.

KYANGONDE

©2024 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Ukusasania isya kwegelelakwegelela

Ukusoka isya kwegelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fiyege fyombo fyakubombela imbombo pakusasania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimingi, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbigwe ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS

P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.

www.branham.org